

τοῖς Βρεττανοῖς καὶ τοῖς Γαλάταις ταῦτα δοξάζονται, εἰκότως δοξάζονται, διότι ξέναι τῇ κατ'οἶκον γλώσση εἰσὶν ἡ Λατινικὴ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ. Παρ' ἡμῖν ὅμως αἱ πλείστων Ἑλληνικῶν κοινοτήτων μητέρες τὴν αὐτὴν διαλέγονται οἷαν ἡ Πηνηλόπη καὶ ἡ Ναυσικᾶ γλῶσσαν, ἡμῶν τὸ αἷμα ὁρμεμφύτως φέρει εἰς τὴν εὐχερεστάτην ἐκ παίδων κατάληψιν τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου, τὰ δὲ τέκνα ἡμῶν ἐνστίκτως, οὕτως εἰπεῖν, ἀναγνwrίζοντα ὡς παιδαγωγούς φυσικοὺς τοὺς προπάτορας συγγραφεῖς ἐξ ὑπαμοιβῆς προσκαλοῦνται πνευματικῶ τινι ἡλεκτρισμῷ ὑπὸ τῶν συγγραφέων ἐκείνων καὶ ποθοῦσιν ὑπὸ τῶν συγγενικῶν ἐκείνων ἀγκαλῶν περιπτύσσεσθαι οἷον εἰ ἀποτροπιαζόμενα τὰς νοουθεσίας καὶ τὰς στρεβλοκεφάλους ἠθικολογικὰς δῆθεν διδασκαλίας, ἃς αἱ τῶν διαμαρτυρομένων μητέρες συνονθυλεύουσιν ἐν τοῖς ἀναγνωσματοηριακοῖς διηγήμασι ἅπερ, κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν μετέφρασαν οἱ τὰ γράμματα καπηλευόμενοι καὶ τὸν Αἴσωπον καὶ τὸν Λουκιανὸν καὶ τὸν Ξενοφῶντα καὶ τὸν Ἰσοκράτην ἀξιοῦντες ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν ἐξῶσαι ἀστικῶν Σχολῶν ἵνα τὴν πολυτίμητον αὐτῶν, ὧ τῆς ἀνοσιότητος! καταλάβωσιν ἔδραν.

Τολμηρὸν ἂν εἴη εἰπεῖν ὅτι καὶ τοῦ Δημοσθένους τινὰς σελίδας οὐκ ἀπεικὸς παρατιθέναι τοῖς τῶν ἀστικῶν Σχολῶν σπουδασταῖς. Καὶ ὅμως τίς τούτων ἅμα τοὺς τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γραμματικῆς ἐκμαθὼν κανόνας οὐ ρᾶστα κατανοήσει τὸ ἐξῆς θαυμάσιον, γραφικώτατον, εὐληπτότατον τεμάχιον τοῦ περὶ στεφάνου λόγου ὅπερ Γαλάτης τοῦ ρήτορος ὑπομνηματιστῆς ἀπεκάλεσεν ὕψους ἀπαραμύλλου καὶ ἀνεφίκτου ἔμπλεον χάριτος;

«Ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἦκε δ' ἀγγέλλων τις ὡς τοὺς πρυτάνεις ὡς Ἑλλάτεια κατελήπται· καὶ μετὰ ταῦτα οἱ μὲν εὐθὺς ἐξαναστάντες μεταξὺ δειπνοῦντες τοὺς τ' ἐκ τῶν σκηνῶν τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐξεῖργον καὶ τὰ γέγραφα ἐνεπίμπρασαν, οἱ δὲ τοὺς στρατηγούς μετεπέμποντο καὶ τὸν σὺλπιχτὴν ἐκάλουν· καὶ βορῦβου πλήρης ἦν ἡ πόλις. τῇ δ' ὑστεραία ἅμα τῇ ἡμέρᾳ οἱ μὲν πρυτάνεις